

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393.

від 12.04.2024 р. № 10693/6/99-00-
-07-04-01-06

На № _____ від _____ 20__ р.

а/с № 522
58001, м. Чернівці
attorneys@vg.ua

Державна податкова служба України розглянула звернення фізичної особи – підприємця _____ від 18.03.2024 № 0106/18032024 (вх. ДПС № 10115/6 від 18.03:2024) та повідомляє таке.

Правові засади застосування реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій (далі – РРО/ПРРО) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг встановлені Законом України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закон № 265) та нормативно-правовими актами, прийнятими на його виконання.

Дія Закону № 265 поширюється на усіх суб'єктів господарювання (далі – СГ), їх господарські одиниці та представників (уповноважених осіб) СГ, які здійснюють розрахунки у готівковій та/або безготівковій формі у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а порядок проведення таких розрахунків встановлено статтею 3 такого Закону.

Пунктом 12 статті 3 Закону № 265 чітко визначене коло СГ, які зобов'язані вести в порядку, встановленому законодавством, облік товарних запасів, здійснювати продаж лише тих товарів, що відображені в такому обліку.

К
Державна податкова служба України
10693/6/99-00-07-04-01-06 від 12.04.2024

Такі вимоги не поширюються на фізичних осіб – підприємців, які є платниками єдиного податку та не зареєстровані платниками податку на додану вартість (крім тих, які провадять діяльність з реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення, ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння).

Порядок ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб – підприємців, у тому числі платників єдиного податку, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 03.09.2021 № 496 (далі – Порядок № 496), визначає правила ведення обліку товарних запасів та поширюється на фізичних осіб – підприємців (далі – ФОП), у тому числі платників єдиного податку, які відповідно до Закону № 265 зобов'язані вести облік товарних запасів та здійснювати продаж лише тих товарів, що відображені в такому обліку, та осіб, які фактично здійснюють продаж товарів (надання послуг) та/або розрахунки в місці продажу (господарському об'єкті) такого ФОП.

За визначеннями, наведеними у пункті 2 розділу I Порядку № 496:

первинні документи – опис залишку товарів на початок обліку, накладні, транспортні документи, митні декларації, акти закупки, фіскальні чеки, товарні чеки, інші документи, що містять реквізити, які дозволяють ідентифікувати постачальника та отримувача товару (найменування СГ, реєстраційний номер облікової картки платника податків (далі – РНОКПП) або код згідно з ЄДРПОУ СГ, серія та номер паспорта/номер ID картки для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовились від прийняття РНОКПП та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відповідну відмітку в паспорті), дату проведення операції, найменування, кількість та вартість товару;

місце продажу (господарський об'єкт) – стаціонарний або будь-який пересувний об'єкт, у тому числі транспортний засіб, частина пересувного чи стаціонарного об'єкта, у тому числі транспортного засобу, де здійснюються розрахунки під час продажу товарів (надання послуг);

місце зберігання – стаціонарний або будь-який пересувний об'єкт, у тому числі транспортний засіб, частина пересувного чи стаціонарного об'єкта, у тому числі транспортного засобу, земельна ділянка, де зберігаються товарні запаси, що належать ФОП;

товарні запаси – сукупність товарів, що утримуються ФОП для подальшого продажу (надання послуг).

Пунктом 1 розділу II Порядку № 496 встановлено, що облік товарних запасів здійснюється ФОП шляхом постійного внесення до Форми ведення обліку товарних запасів (далі – Форма обліку) інформації про надходження та вибуття товарів на підставі первинних документів, які є невід'ємною частиною такого обліку.

ФОП, який здійснює діяльність у декількох місцях продажу (господарських об'єктах), веде облік товарних запасів також за кожним

окремим місцем продажу (господарським об'єктом) на підставі первинних документів, які підтверджують отримання товарів таким ФОП або окремим місцем продажу (господарським об'єктом), та/або первинних документів на внутрішнє переміщення товарів між ФОП та його окремими місцями продажу (господарськими об'єктами). Первинні документи на внутрішнє переміщення товарів є невід'ємною частиною такого обліку.

Первинні документи, на підставі яких внесені записи до Форми обліку, є обов'язковими додатками до такої форми. Внесення даних до Форми обліку щодо надходження товарів на підставі первинних документів здійснюється до початку їх реалізації.

Щодо питання 1.

Відповідно до підпункту 14.1.202 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України продаж (реалізація) товарів – це будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за плату або компенсацію незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатного надання товарів. Не вважаються продажем товарів операції з надання товарів у межах договорів комісії (консигнації), поруки, схову (відповідального зберігання), доручення, довірчого управління, оперативного лізингу (оренди), інших цивільно-правових договорів, які не передбачають передачі прав власності на такі товари.

Зберігання належних ФОП технічно складних побутових товарів за місцем реалізації, яке йому належить, не може бути віднесено до операцій з надання товарів у межах договорів комісії (консигнації), поруки, схову (відповідального зберігання), доручення, довірчого управління, оперативного лізингу (оренди), інших цивільно-правових договорів, які не передбачають передачі прав власності на такі товари, при цьому наявність таких товарів у місці продажу жодним чином не буде перешкоджати заключенню договорів купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорам, які передбачають передачу прав власності на такі товари за плату або компенсацію незалежно від строків її надання, а також операціям з безоплатного надання товарів.

З юридичної точки зору наявність товару в господарській одиниці, на який відсутній попит споживачів, на практиці не може ототожнюватися з припиненням його реалізації та вибуттям, в розумінні Закону № 265 та Порядку № 496.

При цьому торговельний об'єкт, де системно здійснюються розрахунки за товари, не може вважатися просто місцем зберігання товарів.

Враховуючи викладене вище, повідомляємо, що наявність залишків технічно складних побутових товарів в місці, де реалізуються інші товари, призводить до виникнення у ФОП обов'язку ведення обліку всіх товарних запасів за Формою обліку з дотриманням порядку її ведення до моменту вибуття з господарського об'єкту останньої одиниці товару, наявність якого передбачає ведення такого обліку.

Щодо питання 2.

Порядок внесення до Форм обліку інформації (відомостей) про надходження та вибуття товарів встановлено розділом II Порядку № 496.

Так, відповідно до підпункту 5 пункту 3 розділу II Порядку № 496 ФОП вносить до графи 8 Форми обліку, зокрема, відомості щодо загальної вартості товару відповідно до первинного документа про вибуття товарів (крім даних щодо продажу через РРО/ПРРО).

Вибуттям товарів для цілей цього Порядку вважається:

продаж товарів з розрахунком в безготівковій формі, який здійснено у встановлених законодавством випадках без застосування РРО/ПРРО;

внутрішнє переміщення товару між належними одному ФОП місцями продажу (господарськими об'єктами) та/або місцями зберігання;

знищення або втрата товару;

повернення товару постачальнику;

використання товарів на власні потреби.

Тобто графа 8 Форми обліку не передбачає внесення інформації про залишки товарів, а має містити загальну вартість товару відповідно до первинного документа про його вибуття, відповідно згадані не може використовуватися для відображення залишків товарів.

Щодо питання 3.

Облік товарних запасів ведеться ФОП в установленому Наказом № 496 порядку за Формою обліку до моменту вибуття з господарської одиниці товару, наявність якого передбачає ведення такого обліку.

Окремо інформуємо, що листи ДПС не є нормативно-правовими актами і не можуть встановлювати нові правові норми, а мають лише інформаційний, рекомендаційний чи роз'яснювальний характер.

Директор Департаменту
податкового аудиту

Крістіна АДАМЧУК